

De Hofdans, het Hofbal

Een hofbal was in de tijd van Lodewijk de Vijftiende onderworpen aan strenge regels van het hof.

Er werden bepaalde gedragscodes opgelegd, zoals bijvoorbeeld de toewijzing van een vaste plaats, zowel om te zitten als om te dansen.

Zodra alle gasten een plaats hadden gekregen, stond het koningspaar op om het bal te openen. In volgorde van rang stelden de andere paren zich op, bogen naar elkaar en dansten "De Branle", een statige passendans.

Daarna kwam "De Gavotte", een levendige en vrolijke groepsdans waarbij heel veel gekust werd. In de tijd van de Franse Revolutie werd de kus vervangen door een tuiltje bloemen.

Onder Lodewijk de 14de veranderde het karakter van deze dans en het werd statig en gekunsteld. Daardoor ging de Gavotte meer op het Menuet lijken, alleen de voeten werden nog hoog opgetild.

"Het Menuet", wat altijd aan het eind van het bal kwam, vormde het hoogtepunt.

Deze ceremonie herhaalde zich totdat iedereen aan de beurt was geweest.

Wie in die tijd de belangrijkste plek had op de dansvloer, had ook zo'n belangrijke positie in de maatschappij.

Men moest hoog op de sociale ladder staan om uitgenodigd te worden voor een bal.

De balletten die aan het hof werden uitgevoerd hadden tevens een politiek doel. Dit was bijvoorbeeld het geval met het 'Ballet comique de la reine' uit 1581. Daarin moest de heks Circe in het bijzijn van alle andere aanwezige vorsten zich onderwerpen aan de absolute macht van de koning van Frankrijk.

De genoemde spelregels voor de hofdans werden tijdens de regering van Lodewijk de Vijftiende ingevoerd en vastgelegd. Ze waren toonaangevend voor de hoven elders in West-Europa en voor andere aristocratische balzalen.

Daarnaast raakten er geleidelijk andersoortige dansen in zwang. De gezelschapsdans van de Middeleeuwen is in hoge mate bepaald door de bloei van de hofse cultuur.